

CUỘC THI KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO TỈNH QUẢNG BÌNH NƠI CHẮP CÁNH Ý TƯỞNG KHỞI NGHIỆP

TRẦN THỊ HỒNG DUYÊN

Trung tâm Ứng dụng và Thống kê KH&CN tỉnh Quảng Bình

Quảng Bình là một tỉnh giàu truyền thống văn hóa, lịch sử, với tài nguyên thiên nhiên phong phú và đa dạng, đồng thời có nhiều tiềm năng phát triển trong các lĩnh vực nông nghiệp, du lịch và dịch vụ. Những lợi thế này tạo nền tảng vững chắc cho việc hình thành và phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, góp phần thúc đẩy tăng trưởng kinh tế nhanh và bền vững.

Trong thời gian qua, phong trào nghiên cứu khoa học và hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tại Quảng Bình đã có những bước phát triển tích cực, lan tỏa sâu rộng. Cuộc thi Khởi nghiệp Đổi mới sáng tạo tỉnh Quảng Bình, được tổ chức hai năm một lần, nhằm khơi dậy tiềm năng sáng tạo, phát triển tư duy đổi mới và tinh thần khởi nghiệp trong các tầng lớp xã hội, từ cán bộ công chức, viên chức đến thanh thiếu niên, doanh nghiệp và người lao động. Đây là cơ hội để những ý tưởng sáng tạo được phát hiện, ươm mầm, hỗ trợ khởi nghiệp thành công, đồng thời kết nối các thành phần trong hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của tỉnh. Qua ba lần tổ chức, cuộc thi đã thu hút tổng cộng 91 dự án và ý tưởng khởi nghiệp. Nhiều trong số đó đã phát triển mạnh mẽ và đưa sản phẩm ra thị trường.

Năm 2024, Ban Tổ chức Cuộc thi đã nhận được 40 hồ sơ đăng ký dự thi, với nhiều dự án và ý tưởng đã có sản phẩm thực tế và triển vọng phát triển tốt. Trải qua vòng thi sơ khảo, các tác giả và nhóm tác giả đã hoàn thiện dự án, ý tưởng và sản phẩm của mình dựa trên ý kiến đóng góp từ Hội đồng giám khảo và quá trình tập huấn từ các chuyên gia giàu kinh nghiệm. Kết quả 12 ý tưởng và dự án khởi nghiệp tiềm năng nhất đã được chọn vào vòng chung kết. Những ý tưởng và dự án này thuộc

các lĩnh vực như giáo dục, du lịch thương mại, nông nghiệp, công nghệ thông tin, công nghiệp và khai thác tài nguyên bản địa, được phát triển bởi các tác giả và nhóm tác giả trên địa bàn tỉnh.

Keo dán gạch Porick “xu hướng vật liệu mới trên thị trường hiện nay” là ý tưởng của tác giả Hồ Văn Mạnh, Công ty Thành Công. Lấy ý tưởng keo dán gạch Thái Lan nhưng với công thức mới nguyên liệu nhập khẩu từ Đức, kết hợp với nguồn nguyên liệu sẵn có của địa phương Quảng Bình để hạ giá thành sản phẩm nhưng vẫn đảm bảo được chất lượng cho người tiêu dùng. Điểm mới của keo dán gạch Porick được bổ sung thêm Hydroxypropyl methylcellulose mà thành phần chính là sợi bông. Các sợi bông nhỏ li ti làm tăng kết cấu của keo, có tác dụng giữ nước kéo dài thời gian khô của keo giúp thợ dễ điều chỉnh gạch, tăng độ thẩm mỹ cho công trình, đồng thời rút ngắn được thời gian thi công, thân thiện môi trường hơn. Cuối năm 2022, ý tưởng đã được hoàn thiện và đi vào hoạt động. Tháng 8/2022, sản phẩm đã được Cục Sở hữu trí tuệ ghi nhận đơn đăng ký bảo hộ nhãn hiệu Porick. Sản phẩm cũng đã được Trung tâm Kỹ thuật Đo lường Chất lượng 2 Đà Nẵng kiểm định lần 2 vào tháng 4/2024. Đến nay, keo dán gạch Porick đã đi vào thị trường Quảng Bình và ngày càng được người tiêu dùng tin cậy. Với phương châm lấy khách hàng làm trung tâm, lấy chất lượng làm uy tín hàng đầu, hơn một năm qua, sản phẩm keo dán gạch Porick đã khẳng định được chỗ đứng trên thị trường Quảng Bình, Quảng Trị và các tỉnh lân cận.

“Nâng cao chất lượng ghe xanh thương phẩm” - đây là dự án của Hợp tác xã (HTX) Sản xuất Kinh doanh Dịch vụ Thủy sản Ngư

Nam tại Liêm Nam, Ngư Thủy, Lệ Thủy, Quảng Bình. Dự án tập trung vào việc mua ghe xanh bị ộp hoặc trong thời kỳ sinh sản và kích thước nhỏ. Hợp tác xã nuôi dưỡng ghe theo quy trình công nghệ hiện đại, giúp ghe xanh có chất lượng thịt chắc, ngon, ngọt và không bị ộp như ghe tự nhiên sau khi khai thác. Sản phẩm ghe xanh sau nuôi dưỡng không chỉ có chất lượng cao mà còn giá cả ổn định. Mô hình này hoàn toàn mới ở Quảng Bình nhưng có thể áp dụng rộng rãi do nhu cầu thị trường lớn. Công nghệ oxy nano được ứng dụng trong máy thổi khí đã mang lại hiệu quả cao hơn nhiều so với các máy thổi thông thường, giúp dự án đạt được những kết quả ấn tượng.

Xây dựng mô hình cây trà Trà Và chưng cất tinh dầu trà do HTX Tinh dầu Như Oanh tại thôn Đông Thành, Nam Trạch, Bố Trạch, Quảng Bình thực hiện và đã thành công. Sản phẩm tinh dầu trà của HTX đã được thị trường trong nước đón nhận nồng nhiệt, từ Quảng Bình đến Thành phố Hồ Chí Minh và Hà Nội. Dự án này không chỉ tạo ra sản phẩm có giá trị kinh tế cao mà còn xây dựng chuỗi giá trị từ trồng, chế biến đến tiêu thụ sản phẩm, góp phần tăng thu nhập cho người dân địa phương. Mô hình này là minh chứng cho việc tận dụng tài nguyên bản địa một cách bền vững và hiệu quả.

Mỹ phẩm xanh từ thiên nhiên bản địa (gồm nước đánh răng, nước ngâm tắm, dung dịch vệ sinh) là ý tưởng của tác giả Vũ Thị Hoàn - HTX Sản xuất Kinh doanh Dịch vụ Nông nghiệp tổng hợp Minh Anh là một trong những ý tưởng tận dụng các loại cây dược liệu có sẵn tại địa phương. Hợp tác xã đã liên kết với các nông hộ trên địa bàn để liên kết trồng, chăm sóc và tổ chức thu mua cho bà con nông dân. Tiến hành tổ chức sản xuất với phương pháp ngâm ủ, lên men enzym hoàn toàn mới mà chưa có ai làm trong ngành hàng tiêu dùng chăm sóc sức khỏe. Sản phẩm đã có bao bì mẫu mã kiểu dáng đẹp

Dự án phát triển sản phẩm bánh quy bơ Dory của Trường Cao đẳng nghề Quảng Bình

Ảnh: H.D

bắt mắt, có thương hiệu trên thị trường. Sản phẩm sẽ góp phần nâng cao hiệu quả sử dụng tài nguyên thiên nhiên, nguyên vật liệu, năng lượng, nước, đồng thời giảm thiểu phát thải và hạn chế mức độ gia tăng ô nhiễm, bảo vệ chất lượng môi trường, bảo vệ sức khỏe con người, bảo đảm phát triển bền vững.

Trước nhu cầu ngày càng tăng về thực phẩm ăn liền trên thị trường, vấn đề an toàn vệ sinh thực phẩm và giá cả vẫn còn nhiều hạn chế. Nhận thấy những ưu thế về cơ sở vật chất hiện có cùng đội ngũ học sinh, sinh viên tay nghề cao, tổ chế biến của nhóm tác giả từ Trường Cao đẳng nghề Quảng Bình đã phát triển sản phẩm bánh quy bơ Dory. Sản phẩm này không chỉ đảm bảo chất lượng cao, hương vị thơm ngon mà còn có giá cả hợp lý, phục vụ kịp thời nhu cầu đa dạng của khách hàng. Với đối tượng sử dụng ban đầu là học sinh, sinh viên, nhân viên văn phòng, các quán cà phê và nhà hàng nhỏ lẻ, nhóm tác giả đã không ngừng nỗ lực để mở rộng thị trường, nâng cao chất lượng sản phẩm và phát triển bền vững. Hiện nay, bánh quy bơ Dory đã từng bước gia nhập thị trường, phục vụ cho các trường học, công sở và các sự kiện liên hoan, hội nghị.

Trên thị trường, thạch rau câu luôn là món ăn yêu thích của nhiều người, đặc biệt là trẻ em, nhưng không phải sản phẩm nào cũng đảm bảo an toàn cho sức khỏe. Nhóm giảng

viên và học viên từ Trường Cao đẳng Kỹ thuật Công Nông nghiệp Quảng Bình đã phát triển thạch rau câu từ nguyên liệu tự nhiên, không chứa chất bảo quản, đảm bảo an toàn sức khỏe cho người tiêu dùng. Thạch Mix Nature kết hợp với các loại trái cây tươi, tạo ra hương vị và màu sắc tự nhiên, không chỉ thơm ngon mà còn giàu vitamin, là sự lựa chọn lý tưởng cho những bữa tiệc hay buổi dã ngoại vui vẻ.

Hiện nay, thị trường các sản phẩm từ sơ chế đến chế biến sâu từ sen ngày càng phát triển nhưng đa số là mỗi cơ sở chỉ sản xuất và chế biến một số loại từ cây sen, chưa tận dụng và phát huy tiềm năng vốn có của cây sen; mỗi vùng, mỗi địa phương có mỗi loại sản phẩm riêng trong khi thị trường đang rất đa dạng và phong phú. Chính vì vậy, Hợp tác xã Nông nghiệp hữu cơ Thanh Sơn mong muốn kết nối, tập hợp tất cả các sản phẩm đã được sơ chế, chế biến của những thành viên trong tỉnh Quảng Bình nói riêng và cả nước nói chung đang sản xuất và chế biến các sản phẩm từ sen thành một “Hệ sinh thái khởi nghiệp từ sen” để lan tỏa, mở rộng thị trường cho các thành viên trong hệ sinh thái, hỗ trợ hệ sinh thái này ngày càng phát triển. Định hướng phát triển của dự án nhằm xây dựng được một hệ sinh thái có nhiều thành viên, nhiều thành phần để có thể luôn luôn giúp đỡ nhau trong việc phát triển kinh tế của bản thân, gia đình, xã hội, góp phần tạo sinh kế, đảm bảo cuộc sống của người dân.

Dự án “Nâng cao sinh kế cho người dân khu vực bảo tồn vọc gáy trắng thông qua mô hình phát triển cây dược liệu” của HTX Dược liệu sạch Thủy Mai, thôn Tam Đa, xã Sơn Hóa, huyện Tuyên Hóa, hướng đến mục tiêu chuyển đổi cây trồng truyền thống sang cây dược liệu, giúp người dân địa phương có việc làm ổn định, cải thiện thu nhập, đồng thời bảo vệ môi trường và loài vọc gáy trắng quý hiếm. Dự án tập trung vào việc giảm thiểu tác

Ban Tổ chức trao giải và tặng hoa tại Cuộc thi Khởi nghiệp Đổi mới sáng tạo tỉnh Quảng Bình lần thứ III năm 2024

Ảnh: H.D

động tiêu cực đến môi trường tự nhiên thông qua việc thay đổi phương thức canh tác, đồng thời sản xuất các sản phẩm dược liệu sạch và chất lượng cao để đáp ứng nhu cầu thị trường. Kết quả mong đợi từ dự án là cải thiện đời sống của người dân, tạo ra nguồn thu nhập bền vững và ổn định, cũng như bảo vệ hệ sinh thái và loài vọc gáy trắng. Ngoài ra, dự án còn nhằm phát triển và cung cấp các sản phẩm dược liệu sạch, an toàn và hiệu quả cho thị trường, góp phần vào bảo vệ sức khỏe cộng đồng và phát triển bền vững.

Khác với các loại mứt gừng trên thị trường, mứt gừng ép thanh ứng dụng kiến thức trong sản xuất truyền thống kết hợp với công nghệ hiện đại để tạo ra một quy trình sản xuất mứt gừng đặc biệt, mẫu mã mới lạ, giữ nguyên hương vị thơm ngon và dinh dưỡng, tạo sản phẩm đặc trưng cho địa phương, khách hàng có thể yên tâm và tin tưởng lựa chọn. Dự án “Mứt gừng ép thanh - Sản phẩm mới từ củ gừng đất Quảng Bình” của tác giả Lê Thị Phương Ý - hộ kinh doanh Lê Lin với gừng được sấy cùng đường mía thô, ép khuôn tạo hình, tiếp đến sấy bằng công nghệ hiện đại, theo đúng công thức riêng của dự án. Vì vậy, viên gừng sẽ có độ giòn, ít ngọt, cay vừa phải và đặc biệt không sử dụng hóa chất. Gừng sau khi sấy xong được đóng theo dạng túi hoặc hũ để khách hàng có thể chọn lựa dành tặng cho

người thân, bạn bè. Mút gừng ép thanh mang đậm hương vị đặc trưng Quảng Bình, vừa tốt cho sức khỏe, vừa thể hiện giá trị ý nghĩa.

Cây cỏ hôi, còn được gọi là cây cứt lợn, cây bù xít, hay hoa ngũ vị, là một loại thảo dược có mùi hắc khi vò ra nhưng lại có mùi thơm khi nấu chín. Toàn bộ cây có thể được sử dụng làm thuốc và thu hái quanh năm, đặc biệt là vào mùa hè. Sau khi thu hoạch, cây cần được rửa sạch đất cát và có thể sử dụng tươi hoặc phơi khô. Theo đông y, cỏ hôi có vị cay, đắng, tính mát, với tác dụng thanh nhiệt, giải độc, tiêu viêm và giảm sưng. Dựa trên những công dụng quý giá này, nhóm tác giả Hồ Bảy, Đoàn Nam Thành và Lê Thị Thanh Thủy từ Trường Cao đẳng Kỹ thuật Công Nông nghiệp Quảng Bình đã nghiên cứu và chưng cất thành công tinh dầu từ cây cỏ hôi. Họ cũng sản xuất ống hít mũi từ tinh dầu này, cung cấp cho thị trường các sản phẩm thảo dược có lợi cho sức khỏe cộng đồng. Ngoài ra, nhóm đã phát triển thêm các sản phẩm đa dạng để phục vụ du lịch như: tinh dầu, ống hít mũi, chai treo xe ô tô từ tinh dầu cỏ hôi và trà túi lọc thông xoang. Các sản phẩm này không chỉ mang lại lợi ích cho sức khỏe mà còn góp phần vào việc đa dạng hóa sản phẩm phục vụ du khách.

Với nhận thức về sự thay đổi trong thị trường du lịch và nhu cầu ngày càng tăng của khách hàng về trải nghiệm du lịch, nhóm tác giả Trường Đại học Quảng Bình đã phát triển ý tưởng xây dựng hệ thống du lịch ảo độc đáo dựa trên công nghệ mới như video 360 độ. Nhóm tác giả đã xây dựng hệ thống du lịch cung cấp cho người dùng một cách để khám phá các điểm đến hấp dẫn mà không cần rời khỏi nhà. Bằng cách sử dụng công nghệ tiên tiến, nhóm tác giả sẽ tái tạo lại không gian và cảm giác của một chuyến du lịch thực tế, từ việc thăm các danh lam thắng cảnh đến trải nghiệm văn hóa địa phương và ẩm thực đặc trưng. Việc phát triển hệ thống du lịch ảo này không chỉ giúp người dùng khám phá thế giới một cách tiện lợi và an toàn, mà còn tạo ra cơ hội kinh doanh mới cho các doanh nghiệp du lịch và cảnh quan hình ảnh địa phương để tiếp

cận khách hàng một cách hiệu quả hơn.

Bonsai dây nhôm là ý tưởng của hộ kinh doanh Hoàng Quảng Hào. Bonsai là môn nghệ thuật vốn được nhiều người quan tâm, yêu thích. Xã hội phát triển, nhu cầu trang trí cho không gian của mỗi người ngày càng cao. Với nhiều người, việc chăm sóc một cây bonsai sống vừa khó và không có kinh nghiệm, hơn nữa có những không gian khó có thể chưng bonsai sống. Vậy giải pháp là cần thay thế bằng một loại hình bonsai “vĩnh cửu”. Xuất phát từ đại dịch covid năm 2021, khi mọi người phải cách ly chống dịch và cũng là lúc tác giả lại thỏa sức với niềm đam mê từ tuổi thơ, ban đầu với những tác phẩm nhỏ nhỏ. Trên trang facebook cá nhân, sản phẩm đầu tay được nhiều người động viên, tán thưởng và có khách hàng hỏi mua, thế là cái duyên khởi nghiệp bonsai dây nhôm bắt đầu từ đó. Triển vọng dự án sẽ phát triển thêm nhiều ý tưởng sản phẩm: Ghép bonsai vào lũa, ghép bonsai ký đá, phát triển bonsai gắn vào tượng, làm các con vật như chim công, rồng, gà...

Có thể nói, Cuộc thi Khởi nghiệp Đổi mới sáng tạo tỉnh Quảng Bình đã chứng kiến nhiều ý tưởng và dự án được ứng dụng hiệu quả vào thực tiễn, giúp nhiều bạn trẻ khởi nghiệp thành công từ những giải pháp, dự án sáng tạo tham gia cuộc thi. Cuộc thi không chỉ tạo động lực và truyền cảm hứng mà còn ươm mầm cho các ý tưởng khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo tại tỉnh Quảng Bình. Để Cuộc thi Khởi nghiệp Đổi mới sáng tạo tỉnh Quảng Bình trong những năm tới tiếp tục gặt hái thành công, hiệu quả và lan tỏa sâu rộng, tỉnh Quảng Bình cần áp dụng những phương pháp mới, sáng tạo và hiệu quả hơn. Việc phối hợp với các sở, ngành để tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến và quảng bá cuộc thi một cách mạnh mẽ, rộng rãi cũng là yếu tố then chốt. Duy trì tổ chức Cuộc thi Khởi nghiệp Đổi mới sáng tạo tỉnh Quảng Bình không chỉ là một bước đệm quan trọng thúc đẩy tinh thần khởi nghiệp trong mọi tầng lớp nhân dân mà còn giúp khai thác hiệu quả tài nguyên bản địa, góp phần quan trọng vào sự phát triển kinh tế - xã hội của địa phương ■